

Bijlage 2

TOELICHTING HERPRIORITERING EN FINANCIERING VERDROGINGSBESTRIJDING PROVINCIE UTRECHT 2013 – 2018

Historie

Veel natuurgebieden in de provincie Utrecht lijden schade door verdroging. Dit kan zijn door (grond)watertekorten of door wateraanvoer van onvoldoende kwaliteit. Het gaat met name om grondwaterafhankelijke natuur langs de flanken van de heuvelrug, in de Gelderse Vallei en in het veenweidegebied. In 2006 is de TOP-lijst van de verdroogde gebieden vastgesteld. Deze lijst geeft aan voor welke verdroogde gebieden met prioriteit de waterhuishoudkundige inrichting aangepakt moet worden. De 12 TOP-gebieden zijn onze belangrijkste verdroogde natuurgebieden. Het gaat hierbij vaak om gebieden die ook zijn aangewezen als Sense of Urgency gebieden van internationaal belang of als Natura 2000 of NB- wetgebieden (herstelplannen uit Akkoord van Utrecht) van nationaal belang. De 19 SUBTOP-gebieden en overig verdroogd areaal zijn natuurgebieden van meer regionaal of lokaal belang. Voor deze gebieden wordt onder regie van de provincie beoordeeld hoe de aanpak van de verdroging zich ontwikkelt en wordt geïnventariseerd waar kansen liggen.

In 2008 is het *Convenant Verdrogingsbestrijding in TOP-gebieden* afgesloten met de waterschappen, drinkwaterbedrijven, en belangenorganisaties (natuur, terreinbeheerders en LTO). Sindsdien is er aan projecten ter bestrijding van de verdroging veel werk verzet. In overleg met particulieren, programmabureaus en waterschappen werden voor de gebieden de inrichtingsplannen vastgesteld en werd er voor een aantal TOP-gebieden grond verworven.

Vanaf 2011 stagneerde het proces omdat het Rijk de financiering beëindigde en daarmee de dekking van de kosten voor 50% verviel. De overige kosten werden voor 25% door de provincie en voor 25% door de waterschappen gedragen. Met de vervallen rijksbijdrage kwam gelijktijdig het proces op gang tot herijking van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Nu er meer duidelijkheid is over de herijkte EHS en de benodigde financiële middelen wis er een herziening nodig van de kaders voor de aanpak van de verdroging.

Herprioritering en financiering verdrogingsbestrijding 2013 – 2018

Aangezien met het wegvallen van de rijks gelden ons nog relatief beperkte financiële middelen ter beschikking staan zijn de kosten van de te treffen maatregelen voor de TOP- en SUB-TOP-gebieden op gebiedsniveau zo nauwkeurig mogelijk geraamd. Doel daarvan was om zoveel mogelijk van de ambities in de planperiode te kunnen realiseren. In overleg met de waterschappen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en waterschap Vallei en Veluwe (WVV) is bepaald welke van de verdroogde gebieden in de periode 2013 t/m 2015 kunnen worden uitgevoerd en welke kosten daarmee gemoeid zijn. De gevolgen van de herijking EHS blijken beperkt. Het heeft in slechts enkele gebieden tot relatief kleine aanpassingen op detailniveau geleid.

Bij hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) gaat de verdrogingsbestrijding vooral plaatsvinden in de komende gebiedsprocessen van Noorderpark en Botshol. Hiervoor zijn de provinciale middelen voor verdrogingsbestrijding reeds toegekend in de Europese Life+ aanvraag. De verdrogingsbestrijding voor deze gebieden maakt onderdeel uit van een integrale projectstructuur waarin meerdere maatregelen een bijdrage leveren aan de verdrogingsbestrijding en deel uit maken van een omvangrijker financieringsstructuur.

Voor 13 gebieden van de TOP-lijst geldt dat de verdrogingsopgave inmiddels is uitgevoerd of dat deze gebieden in uitvoering zijn / komen via een gebiedsgerichte financieringsstructuur. Voor de andere gebieden van de TOP-lijst (zie Bijlage 1) is aangegeven welke provinciale middelen zijn gereserveerd en wanneer uitvoering plaatsvindt. Als we de balans opmaken blijkt dat het overgrote deel van de realisatie van verdrogingsbestrijding in fase 1 (2013 t/m 2015) zijn beslag zal krijgen. De financiering is door het wegvallen van de rijksbijdrage nu een gedeelde opgave voor provincie en waterschappen

geworden. Daarover zijn met de waterschappen principe-afspraken gemaakt. De komende jaren zal met voortvarendheid de uitvoering van de resterende projecten worden doorgezet.

Het bovenstaande betekent ook dat de reeds eerdere bepaalde ambities (o.a. Convenant Verdrogingsbestrijding 2008 / Provinciaal Waterplan 2011 – 2015 / AVP afspraken met het Rijk) voor de verdrogingsbestrijding de komende periode gerealiseerd kunnen worden.

In Bijlage 1 is per waterschap een overzicht gemaakt van het type gebied, de raming van kosten, en de fasering van de uitvoering. Hieronder is dat samenvattend per waterschap toegelicht.

Waterschap Vallei en Veluwe

Uitvoering / realisatie in 4 TOP en 4 SUBTOP gebieden in de periode 2013 t/m 2015 waarvoor de provinciale reservering in de projectkosten € 749.922 bedraagt. In WSVV gebied zijn 9 SUBTOP-gebieden reeds uitgevoerd of in uitvoering via gebiedsgerichte projecten waar andere financieringsbronnen voor gelden. Voor het gebied Binnenveld / Hel en Blauwe Hel wordt gewerkt aan een innovatieve oplossing. De exacte kosten zijn nog niet bekend. Voor dit gebied is € 350.000 geraamd.

Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

Uitvoering / realisatie van 2 TOP gebieden in de periode 2013 t/m 2015 waarvoor de provinciale reservering in de projectkosten € 800.000 bedraagt. Bij AGV zijn de provinciale middelen voor verdrogingsbestrijding reeds toegekend c.q. verdisconteerd in de Life+ subsidie. De verdrogingsbestrijding voor de N2000 gebieden Noorderpark en Botshol maakt onderdeel uit van een integrale projectstructuur waarin meerdere maatregelen een bijdrage leveren aan de verdrogingsbestrijding en deel uit maken van een omvangrijker financierings geheel. De uitvoering van deze gebieden loopt mogelijk door t/m jaar 2018. De overige 2 SUBTOP en 1 TOP-gebied zullen worden uitgevoerd en gefinancierd op basis van het Convenant Groot Wilnis Vinkeveen.

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Uitvoering / realisatie van 3 TOP en 2 SUBTOP gebieden in de periode 2013 t/m 2015 waarvoor de provinciale reservering in de projectkosten € 828.090 bedraagt. Het TOP-gebied De Meije zal worden uitgevoerd en gefinancierd binnen de kaders van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het TOP-gebied de Kamerikse Nessen is al uitgevoerd. Voor HDSR resteert nog het gebied 'Uiterwaarden Hollandse IJssel' waarvoor op dit moment nog onduidelijk is of / welke verdrogingsmaatregelen kunnen worden getroffen.

De waterschappen zullen ter verkrijging van de gereserveerde provinciale middelen bij de provincie een subsidiebeschikking aanvragen.

Toelichting financiering verdrogingsbestrijding

De totale provinciale reservering voor de drie waterschappen bedraagt bijna € 2.500.000 (inclusief post onvoorzien). Deze reservering wordt als volgt gefinancierd:

1. In het Kaderdocument AVP 2012 - 2015 is voor verdrogingsbestrijding € 1.100.000 beschikbaar gesteld.
2. In 2012 is voor AGV reeds € 800.000 gereserveerd uit de reserve Grondwaterheffing voor Noorderpark / Botshol Life+ project.
3. Aanvullend wordt uit de Grondwaterheffing 2013 – 2015 € 600.000 aangewend.

Het totaal van deze 3 posten (€ 1.100.000 + € 800.000 + € 600.000) = € 2.500.000

